18/05/2023

Σούλι: Αποκαθίσταται το σεισμόπληκτο Κάστρο της Κιάφας (ΦΩΤΟ & ΒΙΝΤΕΟ)

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Αποκαθίσταται, από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, το Κάστρο της Κιάφας, ένα από τα ηρωικά καστροχώρια της αυτόνομης Σουλιώτικης Συμπολιτείας των Σουλιωτών, το οποίο είχε υποστεί τεράστιες φθορές μετά τον σεισμό του Μαρτίου 2020. Πρόκειται για το πιο εμβληματικό από τα μνημεία του Σουλίου, κηρυγμένο ιστορικό και διατηρητέο μνημείο, το οποίο είναι οριοθετημένο μέσα στον αρχαιολογικό χώρο. Το έργο αποκατάστασης, με προϋπολογισμό 2.000.000 ευρώ, έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης, από το ΥΠ.ΠΟ.Α.

Η αποκατάσταση του Κάστρου, με φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, εντάσσεται στο ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο για την ανάδειξη του ιστορικού χώρου του Σουλίου, που εκπονήθηκε, στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Περιφέρειας Ηπείρου και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Άποψη Κάστρου Κιάφας

Όπως δήλωσε η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού **Λίνα Μενδώνη**, *«το ιστορικό Σούλι και το θρυλικό Κάστρο της Κιάφας, κηρυγμένο ιστορικό και διατηρητέο* ***μνημείο****, σημαντικό αρχιτεκοτνικό τεκμήριο, βρίσκονταν για πολλά χρόνια, σε πλήρη εγκατάλειψη. Ο* ***σεισμός****,* ***του Μαρτίου 2020****, έπληξε περαιτέρω το μνημείο, προκαλώντας μεγάλες ζημίες. Προχωρούμε, σήμερα, στην αποκατάστασή του, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Είναι ένα σημαντικό βήμα για να διασώσουμε και να αναβιώσουμε την ιστορική ταυτότητα του Σουλίου. Με το στρατηγικό σχέδιο που εκπονήθηκε, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, προωθούμε τη συνολική προστασία και ανάδειξη του σημαντικού αυτού τόπου της ιστορικής μας μνήμης.*

Η στρατηγική μας έχει διπλό στόχο: Την αποκατάσταση του Κάστρου της Κιάφας, με τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη μιας βιώσιμης κοινότητας, με την ανάδειξη όχι μόνο του ευρύτερου πολιτισμικού τοπίου του Σουλίου, στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, αλλά και την υλική και άυλη κληρονομιά του τόπου. ***Το Σούλι, δεμένο με την Ιστορία μας****, συγκινεί όλους τους Έλληνες και τους φιλέλληνες, στο εξωτερικό. Η αποκατάσταση του Κάστρου της Κιάφας και η ανάδειξη συνολικά της* ***ιστορικής ταυτότητας του Σουλίου,*** *σ ένα παρθένο φυσικό περιβάλλον, αποτελούν ελκυστικούς πόλους ανάπτυξης της περιοχής».*

Παθολογία Κάστρου προ σεισμού και μετά σεισμού

Η ιστορία και η αρχιτεκτονική του Κάστρου

Το Σούλι είναι ένας ιδιαίτερος τόπος, λόγω των ιστορικών γεγονότων που διαδραματίστηκαν κατά την περίοδο της κυριαρχίας του **Αλή Πασά** κατά τον **18ο αιώνα**

. Ακόμη και σήμερα αποτελεί μια δυσπρόσιτη περιοχή που εντυπωσιάζει τον επισκέπτη και έναν από τους σημαντικότερους τόπους ιστορικής μνήμης στην Ελλάδα.

Οι κάτοικοι στο Τετραχώρι του Σουλίου, όταν ήταν σε κίνδυνο, κατέφευγαν σαν τελευταίο καταφύγιο στο ύψωμα της Τρύπας, όπου υπήρχε πρώτα ένας πύργος (Κούλια) στη θέση Κιάφα και είχε και νερό (πόλεμος του 1792). Το 1803 οι Σουλιώτες συνθηκολόγησαν, ο καλόγηρος Σαμουήλ ανατινάχθηκε στο Κούγκι, στο απέναντι ύψωμα από τον καλόγερο Σαμουήλ και οι Σουλιώτες είχαν την περιπετειώδη έξοδο τους προς την Πάργα, το Ζάλογγο και τη μονή Σέλτσου.

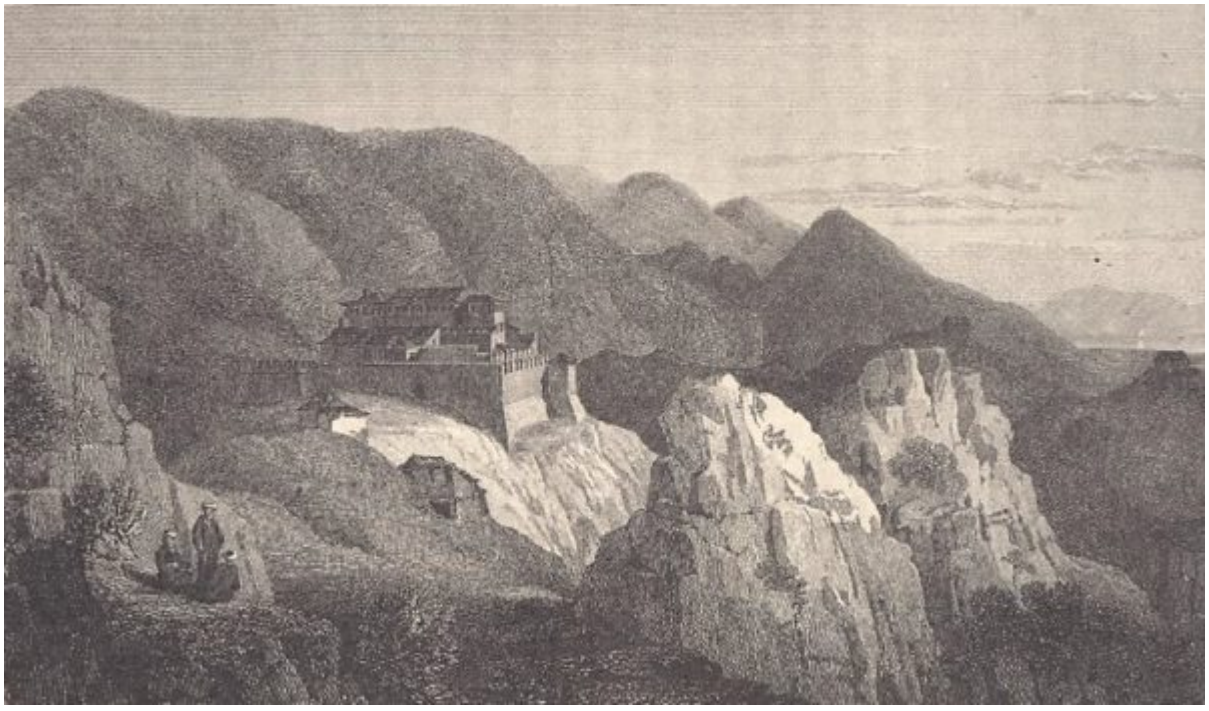

Το Σεράι του Αλή Πασά στο Κάστρο Κιάφας. Χαλκογραφία Holland (1815)

Μετά από αυτά τα γεγονότα, ο Αλή πασάς έχτισε δυνατό κάστρο πάνω στην Κιάφα για να μην ξαναπατήσουν οι ατρόμητοι Σουλιώτες ξανά στην περιοχή. Το κάστρο χτίστηκε στο ύψωμα Μπίρα ή Τρύπα, σε ένα άγριο τόπο, που μόνο από τα Ανατολικά είχε πρόσβαση.

Είναι ένα ισχυρό οχυρωματικό έργο, αντιπροσωπευτικό της εποχής του, χτισμένο από τον Αλή Πασά, μετά την κυριαρχία του, επί των Σουλιωτών το 1803.

Βίντεο από G. Traveller:

Έχει ορθογωνική κάτοψη σε θέση και έχει προσαρμοστεί στο ανάγλυφο του

εδάφους, με τις μεγαλύτερες πλευρές του να είναι παράλληλες με την κορυφογραμμή του βουνού. Οι γενικές του διαστάσεις είναι περίπου 150×50μ. και το ύψος των εξωτερικών τειχών ξεπερνά τα 11μ. Στην περίμετρό του διαμορφώνονται τέσσερις πύργοι – προμαχώνες. Στο εσωτερικό σώζονται ελάχιστες εγκαταστάσεις, ωστόσο, διακρίνεται ακόμη η οργάνωσή του.

Ο σεισμός του 2020

Ο μεγάλος σεισμός ύψους 5,6Ρίχτερ στις 21/3/2020 προκάλεσε εξαιρετικά σοβαρές ζημιές και καταρρεύσεις, σε πολλαπλά σημεία της περιμέτρου της εξωτερικής και εσωτερικής τειχοποιίας, καθώς και στις οχυρωματικές κατασκευές του προμαχώνα. Με εντολή της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, κλιμάκιο από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Θεσπρωτίας, επισκέφτηκε αμέσως τον χώρο και κατέγραψε τις ζημίες που υπέστη. Φθορές διαπιστώθηκαν και στα κατάλοιπα των κτηρίων που διασώζονται στο εσωτερικό του -κυρίως στην περιοχή των δεξαμενών και των υπόγειων χώρων του δυτικού περιβόλου- τα οποία παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Ο σεισμός προκάλεσε και ρηγματώσεις, που βαίνουν παράλληλα με την πορεία των τειχών, εσωτερικά στο έδαφος, κυρίως σε περιοχές επιχώσεων, γύρω από τα ίχνη θεμελιώσεων των κτισμάτων.

Με την ομόφωνα εγκεκριμένη μελέτη, από το ΚΑΣ, που αποτελείται από τοπογραφική αποτύπωση, τεκμηρίωση παθολογίας και στατική μελέτη, το Κάστρο θα αποκατασταθεί πλήρως και θα αντιμετωπιστούν όλες οι υφιστάμενες αλλά και οι εξελισσόμενες φθορές του.

Βίντεο από το Δήμο Σουλίου:

<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px;

an>

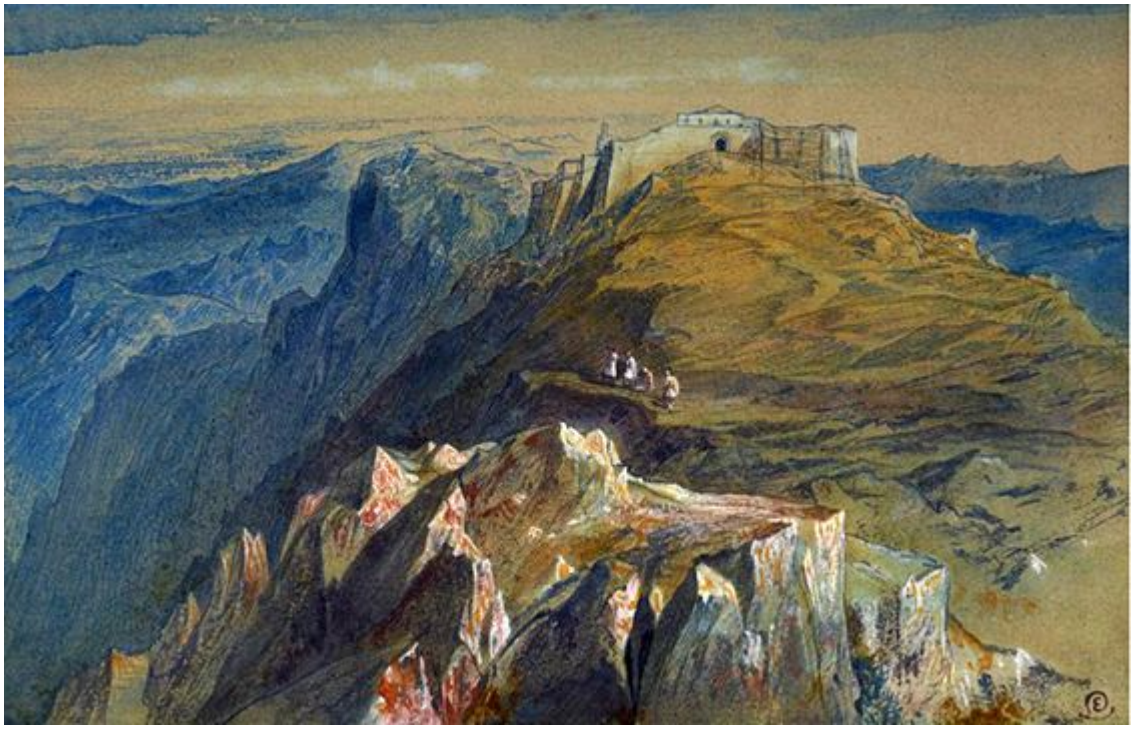

Greek stamps with castles

Με πληροφορίες και φωτογραφίες από: Υπουργείο Πολιτισμού και Παιδείας, kastra.eu